

Gemeente
Soest

Cijfers Spreekuur Jeugd GGZ

Jaaroverzicht 2021

10 februari 2022

Feiten en cijfers over het Spreekuur Jeugd GGZ

Aanleiding

Op 1 januari 2021 werd het Spreekuur Jeugd GGZ uitgebreid van 16 naar 32 uur. Dit project is één van de vier business cases die zijn opgesteld om de transformatie in het sociaal domein te versnellen. Het Spreekuur Jeugd GGZ is een samenwerking tussen de gemeente Soest en ELZIS. De uitvoerders van het Spreekuur Jeugd GGZ onderzoeken of er sprake is van JGGZ-problematiek en brengen een passend advies uit. Dit is het cijfermatige jaaroverzicht van het Spreekuur Jeugd GGZ in 2021.

Doelen

Het Spreekuur Jeugd GGZ streeft de volgende doelen na:

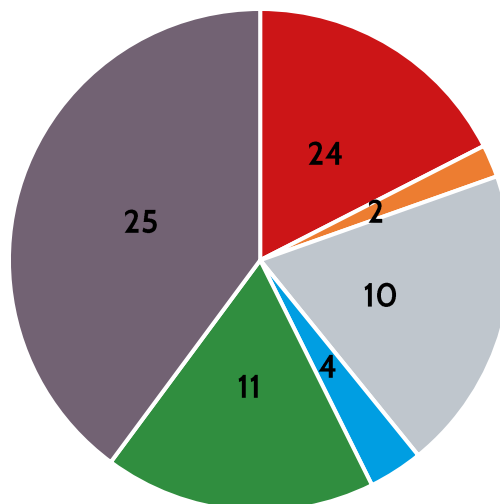
- Een goed onderbouwd advies geven voor passende zorg aan jeugdigen met gedragsproblemen en ouders met opvoedvragen
- Verbeteren van de kwaliteit van de zorg
- 25% van de doorverwijzingen van de huisarts gaat niet naar de JGGZ

Aantallen

Bij het monitoren van het Spreekuur Jeugd GGZ zijn er 6 meetbare categorieën mogelijk:

- Het traject is nog in behandeling. Het advies volgt later
- Er is verwezen naar een partij binnen de Sociale Basis
- Er wordt direct Eigen Begeleiding ingezet door het Jeugdteam
- Kinderen krijgen een vervolgtraject bij het Jeugdteam. De casus wordt overgenomen door het jeugdteam. Hier vanuit wordt naar passende hulp gezocht.
- Geen hulp meer nodig. Er is geen inzet van enigerlei partij nodig na de gesprekken met de uitvoerders van het spreekuur.
- Er is alsnog een beschikking naar een partij in de JGGZ nodig

143 unieke kinderen in 2021

- Nog in behandeling
- Verwezen naar SBI
- Eigen begeleiding
- Vervolgtraject JT
- Geen hulp meer nodig
- Beschikking JGGZ

Investeringskosten & voorkomen kosten

“In 2021 zijn 143 unieke jeugdigen langs geweest bij het spreekuur. Zonder het spreekuur waren deze jeugdigen rechtstreeks naar de JGGZ gegaan. In dat geval waren de kosten voor de gemeente Soest:

€ 1.072.500”

Kosten

Per categorie zijn de volgende kosten voor de gemeente Soest berekend:

Vervolg	Aantal	Bedrag
Nog in behandeling	25	€ 187.500
Verwezen naar SBI	3	€ 2.880
Eigen begeleiding*	28	€ 26.880
Vervolgtraject Jeugdteam	5	€ 39.375
Geen hulp meer nodig	25	€ 9.375
Beschikking JGGZ	57	€ 427.500
Totaal	143	€ 693.510

Extra uitleg kostenopbouw

- Bij trajecten die nog in behandeling zijn is nu nog niet duidelijk in welke categorie deze uiteindelijk terechtkomen. Tot die tijd zijn de kosten gebaseerd op een gemiddeld JGGZ-traject. Op deze manier houden we de berekening zuiver.
- In theorie kunnen cliënten na Eigen Begeleiding alsnog naar de JGGZ gaan. Dit willen we nog nader onderzoeken.

“In 2021 zijn 143 unieke jeugdigen langs geweest bij het spreekuur. De totale kosten voor het vervolg zijn:

€ 693.510”

Voorkomen kosten

Dit overzicht geeft een beeld van de totale kosten met en zonder het spreekuur. Inclusief investeringskosten en de voorkomen kosten.

Type	Bedrag
Kosten zonder Spreekuur Jeugd GGZ. Alle cliënten gaan door naar de Jeugd GGZ.	€ 1.072.500
Kosten met Spreekuur Jeugd GGZ inclusief doorverwijzing naar alternatieven	€ 693.510
Voorkomen jeugdzorgkosten in 2021	€ 378.990

In de gemeentelijke begroting is rekening gehouden met het voorkomen van € 93.000 aan jeugdzorgkosten over heel 2021. Dit betekent dat door de inzet van het Spreekuur Jeugd GGZ € 93.000 minder hoeft worden uitgegeven aan de dure specialistische jeugdhulp. Uiteindelijk is € 378.990 gerealiseerd. Dit is een conservatieve berekening. De investeringskosten voor deze business case bedragen € 90.700.

Kwalitatieve informatie

- Uitvoerders van het Spreekuur Jeugd GGZ hebben een zeer volle werkvoorraad. De maximale werd in 2021 bereikt. Mede door dit gegeven werd de ureninzet van het Spreekuur Jeugd GGZ per 1 januari 2022 nogmaals uitgebreid.
- Per dag zijn er gemiddeld 6 gesprekken met een hulpverlener
- De belangrijkste klachten van de kinderen zijn: angst, depressie en ADHD
- De huisarts is de belangrijkste verwijzer naar het Spreekuur Jeugd GGZ
- Het Spreekuur Jeugd GGZ is een initiatief van de gemeente en de huisartsen samen. De samenwerking verloopt goed. Ook op uitvoeringsniveau is er goed overleg met de huisartsen.
- Uit de gesprekken met de ouders/jongeren blijkt dat de cliënttevredenheid hoog is.
- Jeugdigen zijn met het Spreekuur Jeugd GGZ sneller geholpen

Aandachtspunten voor 2022 (o.a.)

- We organiseren meer gesprekken tussen de uitvoerders en de huisartsen
- We organiseren gesprekken tussen de uitvoerders en de POH GGZ'ers bij de huisartsen en de GGZ-praktijken
- We sluiten de huisartsen uit Soesterberg aan op het Spreekuur Jeugd GGZ
- Vanuit onze data willen we het verwijzingsgedrag per huisartsenpraktijk genereren
- We werken protocollen uit voor standaardisering, een vaste werkwijze en uniform werken (kwaliteitsverbetering)
- We werken aan een manier om de cliëntervaring goed te kunnen meten. Bijvoorbeeld via de Ervaringswijzer of via narratief evalueren.

Conclusie

Gezien de verscheidenheid aan vervolgtrajecten is er sprake van meer passende oplossingen. Hierdoor hebben we op de korte termijn de kwaliteit van de zorg al kunnen verbeteren. Conclusies over de lange termijn kunnen pas later getrokken worden. Eén van de doelen van dit Spreekuur Jeugd GGZ is het terugdringen van rechtstreekse verwijzingen vanuit de huisarts naar de JGGZ met 25%. In 2021 was dit percentage 58%. Wat betekent dat dit doel ruimschoots gehaald wordt. Dit percentage loopt wellicht nog op doordat nog 25 cliënten in behandeling zijn bij het spreekuur. Deze rapportage is een momentopname, want er zijn altijd nog kinderen in behandeling. Er is geen sprake geweest van een wachtlijst. Ook zien we dat de investeringskosten er begin 2021 al uit zijn. Wat betekent dat de rest van het jaar meer kosten voorkomen worden. Voor 2022 is de verwachting dat de voorkomen kosten zoals genoemd in de begroting reëel zijn.

Gemeente
Soest

Alternatieve Jeugdhulptrajecten

Jaaroverzicht 2021

Feiten en cijfers over de Alternatieve Jeugdhulptrajecten

Aanleiding

Samen met de partners in onze sociale basis is gekeken om de transformatie in het sociaal domein te versnellen. De aandacht is hierbij uitgegaan naar preventieve activiteiten, waarmee inzet van zwaardere zorg kan worden voorkomen. Samen met Stichting Balans worden alternatieve jeugdhulptrajecten aangeboden voor jeugdigen. Dit vindt plaats op Kinderboerderij De Veenweide. Met Balans is in eerste instantie afgesproken dat zij in 2021 maximaal 6 kinderen een traject aanbieden. Later is dit verhoogd naar maximaal 10. Een traject bij Balans is substantieel goedkoper dan de kosten voor specialistische jeugdhulp.

Doelen

- Voor de doelgroep betekent het een laagdrempelig aanbod, dichtbij huis en zonder etiket van hulpverlening. De jongeren krijgen meer zelfvertrouwen en ervaren plezier in wat zij doen. Dit effect moet ook zichtbaar zijn op school.
- Samen met Balans wordt een traject van maximaal 12 maanden aangeboden. Hiermee wordt een traject van individuele begeleiding of dagactiviteit gedurende een jaar voorkomen. De gemiddelde kosten van een dergelijk traject worden geraamd op € 10.000.
- In nauwe samenwerking met het Jeugdteam wordt verkend of het mogelijk en wenselijk is het huidige aanbod uit te breiden en waar mogelijk te verbreden.

Aantallen

- Aantal kinderen met een traject bij Balans in 2021: 7
- Leeftijd: 7 t/m 12 jaar
- De kosten per cliënt bij Balans zijn: € 4.800

Investeringskosten & voorkomen kosten

Type	Bedrag
Kosten specialistische zorg zonder deze alternatieve jeugdhulptrajecten	€ 70.000 (€ 10.000 x 7)
De kosten die door inzet alternatieve jeugdhulptrajecten worden voorkomen	€ 33.400 (verrekening met inzet Balans)

In de gemeentelijke begroting is rekening gehouden met het voorkomen van € 61.000 aan jeugdzorgkosten over 2021 exclusief de inzet van Balans. Dit staat gelijk aan de behandeling van 6 individuele kinderen. In 2021 is hiervan € 33.400 gerealiseerd (inclusief de kosten voor Balans). Dit betekent dat door de inzet van de Alternatieve Jeugdhulptrajecten € 33.400 minder hoeft worden uitgegeven aan de dure specialistische jeugdhulp. Dit staat gelijk aan 7 cliënten.

Kwalitatieve informatie

- Het jeugdteam leidt de jongeren door naar Balans. Medewerkers van het jeugdteam zijn tevreden over de voortgang van de kinderen. Zij zijn met name tevreden over het aanleren van sociale vaardigheden en het aanbrengen van vrijetijdstructuur.
- Bij de kinderen die nu in behandeling zijn bij Balans speelt de volgende problematiek: socialemotionele achterstand, moeite vriendschappen te sluiten, laag zelfbeeld, opvoedverlegenheid, ADHD, agressie, weinig buiten komen, veel tijd achter het scherm, schooluitval, gepest worden.
- Uitgangspunt is kijken naar de talenten van de kinderen en waar de motivatie ligt. De activiteiten zijn passend bij hulpvraag en de behoefte.
- Na de zomer werd het initiële aantal van 6 trajecten al gehaald. Met Balans werd afgesproken dat zij in 2021 maximaal 10 jeugdigen een alternatief traject konden aanbieden.
- Reacties van ouders en kinderen zijn tot nu toe erg positief.

Aandachtspunten voor het vervolg

- Voor 2022 hebben de gemeente en Balans afgesproken dat er maximaal 10 jeugdigen per jaar een traject krijgen aangeboden. De essentie van deze business case is het beperkt houden van dit laagdrempelige aanbod. Hoe meer cliënten hoe hoger de kwaliteits- en veiligheidseisen. Zowel het jeugdteam als Balans willen het klein houden.
- Inhoudelijk willen we het gesprek voeren of verbreding van het aanbod (lees: omgaan met meer problematiek) mogelijk is.

Conclusie

In het eerste pilot jaar verloopt de inzet succesvol. De samenwerking tussen Balans en het Jeugdteam verloopt goed. Onderling is vertrouwen in elkaars kunnen. De ouders en de jongeren zijn positief over het laagdrempelige en kleinschalige aanbod. Uiteindelijk hebben 7 jeugdigen een traject bij Balans gekregen. Hiermee werd voldaan aan de doelen die we voorafgaand aan deze business case gesteld hebben.

Eigen Begeleiding Jeugdteam

Juni 2022

Feiten en cijfers Eigen Begeleiding Jeugdteam

Aanleiding

De gemeente Soest heeft, net als de andere gemeentes in de regio Amersfoort, sinds 2015 het gebruik van specialistische zorg zien toenemen. Om het tij te keren is in 2019 besloten de beweging naar voren te maken door meer hulpvragen door het Jeugdteam zelf te laten oppakken in plaats van indicaties af te geven voor specialistische zorg in de vorm van Eigen Begeleiding.

Doelen hiervan zijn om de zorg zo licht mogelijk in te steken waar dit kan, gebruik te maken van de eigen kracht van jeugdigen en ouders en hen de regie over hun leven te laten behouden. Door lokale teams de mogelijkheid te bieden zelf hulp te bieden is het daarnaast eenvoudiger het uitgangspunt 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur te realiseren.

Een doorverwijzing naar specialistische jeugdhulp is immers niet altijd noodzakelijk en ook niet altijd per se de beste oplossing. In een aantal situaties kan het lokale team zelf Eigen Begeleiding bieden. Eigen Begeleiding betreft dan het ondersteunen van jeugdigen en ouders middels de vormen ouderbegeleiding, gezinsbegeleiding, individuele begeleiding van jongeren en omgangsbemiddeling in geval van gescheiden ouders.

Doelen Eigen Begeleiding

- Een passender antwoord te vinden op de ondersteuningsvraag van jeugdigen en hun ouders
- Het voorkomen van opschaling naar zwaardere en duurdere vormen van hulp.
- Waar mogelijk het afschalen naar lichtere vormen van hulp.

De professional uit het jeugdteam sluit direct aan bij de hulpvraag en treedt zelf handelend op. Hierdoor wordt het aantal verwijzingen naar duurdere vormen van hulp en ondersteuning ingeperkt. De zorg wordt dichtbij inwoners georganiseerd en is goedkoper dan specialistische hulp.

Stand van zaken

In 2020 is een implementatieplan Eigen Begeleiding opgesteld dat in 2021 (zij het vertraagd als gevolg van Corona) in werking is getreden. De vormen van Eigen Begeleiding zijn beschreven en methodisch onderbouwd. Na een intensieve training "Systeemgericht werken" is het Jeugdteam gestart met het uitvoeren van Eigen Begeleidingen.

In 2021 is het Jeugdteam met 1 fte uitgebreid om de Eigen Begeleidingen op te kunnen pakken. In 2022 wordt het team verder uitgebreid met 1 fte en in 2023 met nog eens 1 fte.

In 2021, zijn door het Jeugdteam (inclusief het spreekuur jGGZ) 79 Eigen Begeleidingstrajecten gestart. Dit is aanzienlijk meer dan de beoogde aantal uit het implementatie plan. Rond de 25 trajecten zijn inmiddels succesvol afgesloten.

Positieve geluiden naar aanleiding van de ervaringen met Eigen Begeleiding:

- Cliënten geven aan zich meer en beter gehoord (serieus genomen) te voelen.
- Cliënten worden dmv Eigen Begeleiding gestimuleerd tot en zijn bezig met het vinden van eigen oplossingen.
- Door het erbij betrekken van broertjes en zusjes van de aangemelde jeugdigen wordt er veel meer informatie opgehaald over: het gezinsleven en de reactie op het gedrag van de aangemelde jeugdige, broertjes en zusjes hebben hun eigen manier gevonden om om te gaan met de aangemelde jeugdige.
- Medewerkers krijgen energie van het geven van Eigen Begeleiding. Ze zijn niet meer continue bezig met "welke zorgaanbieder moet ik hier op los laten?", maar zijn bezig met "welke interventie moet ik in dit gezin plegen?" (andere manier van werken, andere manier van doen). De focus ligt op het gezin ondersteunen om de eigen kracht te benutten. Het resultaat is daarmee blijvender en bevredigender.

Kosten & Besparingen

Voor 2021 werd uitgegaan van de inzet van 30 Eigen Begeleiding trajecten. Vanwege Corona is de training helaas een half jaar verschoven. Deze training was rand voorwaardelijk voor een succesvolle start. Ondanks deze vertraging zijn de beoogde resultaten alsnog behaald.

Uitgangspunt bij deze businesscase is dat de kosten voor Eigen Begeleiding ongeveer 25% goedkoper zijn dan de kosten voor de inzet van specialistische zorg. De kosten voor de inzet van specialistische zorg die zich leent voor eigen begeleiding zijn gemiddeld €9.000. De kosten voor Eigen Begeleiding door het Jeugdteam bedragen gemiddeld €6.750.

2021 gerealiseerd

- bruto besparing van $25 * €2.250 =$	€ 56.250
- kosten voor deskundigheidsbevordering	€ 15.000
- netto besparing	€ 41.250

2022 verwacht

- bruto besparing van $50 * €2.250 =$	€112.500
- deskundigheidsbevordering	€ 7.500
- netto besparing	€ 105.000

Aandachtspunten voor vervolg

- Beter zichtbaar maken van de resultaten van eigen begeleiding
- De krappe arbeidsmarkt maakt het vinden van personeel voor uitbreiding van formatie heel lastig op dit moment
- Met het zicht op de nieuwe Inkoop 2023 is het van belang dat er een verdere verschuiving plaats gaat vinden. Minder beschikken en meer gebruik maken van de sociale basisinfrastructuur, hulp en ondersteuning door het lokale team zullen hierbij nog nadrukkelijker op de voorgrond komen te staan.

Conclusie

Het beoogde doel voor 2021 voor het inzetten van Eigen Begeleiding is gehaald. Zowel de gezinnen die Eigen Begeleiding ontvangen als de medewerkers die Eigen Begeleiding geven zijn positief over deze aanpak. Verdere uitbreiding van formatie om deze werkwijze nog meer uit te breiden staat op de rol maar is lastig vanwege krapte op de arbeidsmarkt.

**Gemeente
Soest**

Eigen Begeleiding Sociaal Team

Juni 2022

Feiten en cijfers Eigen Begeleiding Sociaal Team

Aanleiding

De gemeente Soest heeft, net als de andere gemeentes in de regio Amersfoort, sinds 2015 het gebruik van specialistische zorg zien toenemen. Om het tij te keren is in 2019 besloten de beweging naar voren te maken door meer hulpvragen door het Sociaal Team zelf te laten oppakken in plaats van indicaties af te geven voor specialistische zorg in de vorm van Eigen Begeleiding.

Het doel van Eigen Begeleiding door het Sociaal Team is begeleiding te bieden aan volwassenen, die in het dagelijks leven gehinderd worden door diverse klachten en/of problemen. De begeleiding bestaat uit het zodanig informeren, adviseren, motiveren en praktisch ondersteunen van cliënten bij (dagelijkse) handelingen en bezigheden dat zij zelfstandig kunnen blijven wonen en functioneren. De client bepaalt wat hij of zij wil bereiken. In samenspraak worden reële haalbare resultaten gesteld. Eigen Begeleiding door het Sociaal Team is erop gericht om oplossingsgerichte ondersteuning te bieden, waarbij de client zoveel mogelijk in zijn of haar eigen kracht komt te staan. De medewerker van het Sociaal Team hanteert daarbij een integrale werkwijze en zet waar dat kan de sociale basis infrastructuur in.

In 2020 is een implementatieplan Eigen Begeleiding opgesteld dat in 2021 (zij het vertraagd als gevolg van Corona) in werking is getreden. Het Sociaal Team is getraind in "oplossingsgericht werken" volgt nu een training "contextueel werken". De vormen van Eigen Begeleiding zijn beschreven en methodisch onderbouwd.

Doelen

- Een passender antwoord te vinden op de ondersteuningsvraag van inwoners.
- Het voorkomen van inzet van duurdere en zwaardere vormen van hulp.
- Waar mogelijk verwijzen naar lichtere vormen van hulp en ondersteuning.

Beoogde voordelen

- Het uitvoeren van Eigen Begeleiding sluit goed aan bij de hulpvraag en de wensen van inwoners
- Methodische inzet van Eigen Begeleiding stimuleert de zelfredzaamheid van cliënten.
- Het uitvoeren van Eigen Begeleiding leidt tot minder inzet van specialistische hulp.
- Het uitvoeren van Eigen Begeleiding leidt tot minder hulpverleners
- Het uitvoeren van Eigen Begeleiding leidt tot meer werkplezier van de medewerkers

Ervaringen tot nu toe

- Medewerkers geven aan voldoening te halen uit het werk. Ze zien direct resultaat van hun eigen handelen.
- Er kan sneller worden gehandeld in zaken omdat medewerkers "zelf aan het stuur zitten".
- Medewerkers geven aan dat in zaken soms door middel van een aantal "simpele" interventies in korte tijd al veel resultaat kan worden geboekt. Vanaf het moment van kennismaking kan de begeleiding in wezen al worden opgestart. Omdat onze klantregisseurs goed bekend zijn met de sociale kaart van Soest en nauwe contacten hebben met de andere afdelingen binnen de gemeente kan er effectiever gewerkt worden en snel resultaat worden geboekt. Hiermee wordt voldaan aan het principe: doen wat nodig is.
- Er is meer continuïteit. Doordat in principe een en dezelfde klantregisseur betrokken blijft bij de inwoner scheelt dat veel verschillende gezichten. Dit in tegenstelling tot het inzetten van een specialistische zorgaanbieder wat een extra overdrachtsmoment betekent.
- Cliënten vinden vaker eigen oplossingen.

Kosten & besparingen

Uitgangspunt bij deze businesscase is om jaarlijks het aantal trajecten uit te breiden. Voor 2021 werd uitgegaan van 30 trajecten. Vanwege Corona is de implementatie van Eigen Begeleiding helaas verschoven. Ondanks de vertraagde start hebben we in 2021 toch 31 trajecten opgepakt. Voor 2022 is het doel om 50 zaken in Eigen Begeleiding op te pakken. Op dit moment (peildatum 1-6-2022) zijn er 24 trajecten in eigen begeleiding opgepakt. Voor 2023 wordt voorzien in een verdere uitbreiding.

Om dit te kunnen realiseren is het Sociaal in 2021 met 1 fte uitgebreid om de Eigen Begeleidingen op te kunnen pakken. In 2022 wordt het team verder uitgebreid met 1 fte en in 2023 met nog eens met 1 fte.

Verondersteld wordt dat het sociaal team dezelfde trajecten kan aanbieden als de zorgaanbieders, waarbij het team een efficiëncyslag weet te maken. Er wordt daarbij uitgegaan van een efficiëncyslag van 25%.

De kosten voor de inzet van specialistische zorg die zich leent voor eigen begeleiding zijn gemiddeld €9.000. De kosten voor Eigen Begeleiding door het Sociaal Team bedragen gemiddeld €6.750.

2021 gerealiseerd

- bruto besparing van 31 * €2.250 =	€ 69.750
- kosten voor deskundigheidsbevordering	€ 7.500
- netto besparing voor 2021 komt daarmee uit op	€ 62.250

2022 verwacht

- bruto besparing van 50 * €2.250 =	€112.500
- deskundigheidsbevordering	€ 7.500
- netto besparing	€ 105.000

Aandachtspunten voor vervolg

- Beter zichtbaar maken van de resultaten van eigen begeleiding
- De krappe arbeidsmarkt maakt het vinden van personeel voor uitbreiding van formatie heel lastig op dit moment
- Met het zicht op de nieuwe Inkoop 2023 is het van belang dat er een verdere verschuiving plaats gaat vinden. Minder beschikken en meer gebruik maken van de sociale basisinfrastructuur, hulp en ondersteuning door het lokale team zullen hierbij nog nadrukkelijker op de voorgrond komen te staan.

Conclusie

Eigen Begeleiding is nu ruim een jaar geleden van start gegaan in het Sociaal Team. Deze start is veelbelovend. Met een bescheiden formatie uitbreiding worden er door het gehele team meer en meer zaken in Eigen Begeleiding opgepakt. Als het lukt om voldoende geschikt personeel te werven zal deze trend zich de komende jaren versterkt doorzetten.

Gemeente
Soest

Cijfers Vroegsignalering schulden

Jaaroverzicht 2021

11 maart 2022

Feiten en cijfers over Vroegsignalering schulden

Bij de businesscase Vroegsignalering schulden krijgen we inwoners met beginnende schuldenproblematiek eerder in beeld en bieden we vroegtijdig hulp aan. We verzamelen gegevens van betaalachterstanden bij woningcorporaties, zorgverzekeraars, energiemaatschappijen en waterbedrijf. We gaan bij een aantal inwoners op huisbezoek, andere inwoners sturen we een brief waarmee we onze hulp aanbieden. Door deze vroegtijdige interventie voorkomen we dat de financiële problemen groter worden.

Aanleiding

Uit landelijke cijfers blijkt dat mensen met betaalachterstanden vaak lang wachten met het zoeken van hulp. Ondertussen loopt de schuld op en ontstaan er ook problemen op andere leefgebieden. Om gemeenten de mogelijkheid te geven om eerder actie te ondernemen is op 1 januari 2021 de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening gewijzigd. Gemeenten mogen vanaf dat moment gegevens van betaalachterstanden ontvangen van verschillende signaalpartners (verhuurders, nutsbedrijven en zorgverzekeraars). De gemeente heeft daarbij de verplichting om de gemelde inwoners hulp aan te bieden, de vorm daarvan is vrij. Bij het opstellen van de begroting van 2021 is in Soest gekozen om door middel van businesscases de transformatie in het sociaal domein te versnellen. Hierbij is ervoor gekozen om ook te investeren in het vroegtijdig signaleren van schulden. Naast het voldoen aan de wettelijke verplichting investeren we extra door bij een gedeelte van de inwoners met betalingsachterstanden een huisbezoek af te leggen.

Doelen

Met het project willen we oplopende schulden voorkomen en al bestaande achterstand oplossen. En hoe eerder er hulp geboden kan worden, hoe sneller en makkelijker iemand een oplossing heeft voor de problemen. We willen een integrale, structurele en duurzame oplossing. Het uiteindelijke doel is een duurzame financiële zelfredzaamheid van huishouders in Soest. We willen weten of we mensen met deze werkwijze vroegtijdig in beeld krijgen en of deze werkwijze effectief is.

Aantallen

Aantal signalen

Maand	Aantal enkelvoudige signalen	Aantal meervoudige signalen
Maart	12	0
April	65	1
Mei	78	3
Juni	101	6
Juli*	53	5
Augustus	130	15
September	125	23
Oktober	120	15
November	111	11
December	99	14
TOTAAL	894	93

*Niet alle partijen hebben deze maand hun achterstanden aangeleverd, daarom ligt het aantal lager dan voorgaande maanden.

Een signaal is meervoudig als er twee crediteuren een melding hebben gemaakt op één adres of als er op één adres in twee opeenvolgende maanden gemeld is. Alleen bij een meervoudig signaal gaat Welzin op huisbezoek, omdat dit een goede indicator vormt voor beginnende schuldenproblematiek. Bij alle enkelvoudige signalen sturen we een brief. Zo zorgen we ervoor dat elk signaal dat we binnen krijgen wordt opgepakt.

Bijna de helft van de signalen kwam van zorgverzekeraars (44,7%), gevolgd door waterbedrijf (20,6%) en verhuurders (20,4%). Energiemaatschappijen gaven de minste signalen door (14,3%).

Contactpogingen

Naar aanleiding van de signalen zijn er 60 contactpogingen gedaan, waarvan 33 keer een contact is ontstaan. Hier gaat het om bijna allemaal contacten aan de deur, want de gestuurde brieven zijn in 2021 nog niet geregistreerd in het systeem. 26% van de opgepakte meldingen resulteerde in een succesvol contact. In de tweede helft van 2021 was slechts 4% van de gemelde inwoners bekend bij schuldhulpverlening. Dit is een belangrijk resultaat, want daaruit blijkt dat we vooral inwoners ontmoeten die we nog niet kennen en we er dus eerder bij zijn.

Van deze contacten is elf keer ingevuld dat het ging om een zogenoemde quick fix: een traject waarbij binnen 28 dagen een oplossing is gevonden zonder doorverwijzing. Een kanttekening hierbij is, is dat bij het opstarten van het project nog niet bij iedereen bekend was wanneer dit wel of niet ingevuld moest worden. Daarnaast gaven in veel gevallen inwoners aan zelf contact te gaan opnemen met de schuldeisers en de schuld te gaan regelen. Dat tellen we hier niet als quick fix, maar kan er natuurlijk wel voor zorgen dat erger voorkomen wordt. In andere gevallen heeft iemand na het contact aangegeven geen hulp nodig te hebben of was de schuld al eerder betaald. Welzin laat na ieder contact contactgegevens achter, dus het is ook mogelijk dat inwoners op een later moment nog contact opnemen. Verderop in dit jaaroverzicht wordt naar aanleiding van de quick fixes een berekening gemaakt hoeveel kosten er voorkomen worden. De praktijk leert echter dat deze berekening niet volledig is en de berekening wellicht anders gedaan moet worden.

We zijn inmiddels aangesloten op een landelijke monitor, waardoor we op dit moment al veel gegevens kunnen raadplegen en op termijn ook een vergelijking kunnen maken met andere gemeenten. We gebruiken de gegevens voor onze monitor Sociaal Domein.

Kosten & voorkomen van kosten

Type	Bedrag
Applicatie Vindplaats van schulden BKR	€ 6642,90
Subsidie Welzin	€45.299
Totaal	€ 51.941,90

Voor 2021 hebben we berekend om 60 huisbezoeken af te leggen. Berekend is dat 70% daarvan bereikt wordt door een huisbezoek en 75% daarvan hulp accepteert. Dus het bruto besparingspotentieel uit de businesscase van €101.136 is berekend op 32 succesvolle huisbezoeken. Een succesvol huisbezoek is een quick fix, waarmee we er vanuit gaan dat we meer kosten voorkomen. We hebben nu 11 geregistreerde quick fixes. De inwoners die hebben aangegeven zelf contact op te nemen met de schuldeisers zijn hier niet in meegenomen.

Tot nu toe is het bruto besparingspotentieel: $\text{€}101.136 / 32 * 11 = \text{€}34.766$. In 2021 is dit nog niet ingeboekt in de begroting.

Vanaf 2022 is een bruto besparing van €101.000 in de meerjarenbegroting opgenomen. De jaarlijkse investering is €51.700. Dit levert in totaal een netto besparing op van €49.300. Kanttekening hierbij is wel dat in de berekening door bureau Nautus is uitgegaan van een voorkomen van kosten op meerdere terreinen in het sociaal domein, maar het voorkomen van kosten is in de begroting ingeboekt bij schuldhulpverlening. Het is nog niet duidelijk of dit voorkomen van kosten op het budget schuldhulpverlening gerealiseerd kan worden. Het is aannemelijk dat dit project ook kosten voorkomt op andere gebieden in het sociaal domein; recent onderzoek van het CPB toont aan dat er een stijging is van zo'n 30% in ggz-kosten voor mensen die problematische schulden krijgen.

Kwalitatieve informatie

De eerste reacties op het aanbieden van de hulp zijn over het algemeen positief. Het komt geregeld voor dat iemand naar aanleiding van de brief contact opneemt om informatie te krijgen over de betaalachterstand. Dit werd in 2021 nog niet geregistreerd in het systeem. Het verstrekken van deze informatie geeft inwoners wel inzicht en helpt bij het oplossen daarvan. Ook waren er inwoners die graag

hulp wilden bij hun financiën en op andere terreinen. Hier heeft Welzin hulp bij geboden. Hier wordt ook duidelijk dat het hebben van financiële problemen vaak doorwerkt op andere terreinen.

Aandachtspunten voor het vervolg

De komende tijd zullen we nader bepalen wat we zien als succesvol contact. In eerste instantie zijn dat alleen die contacten waarbij samen met een medewerker van Welzin een oplossing wordt gevonden binnen 28 dagen. Echter wanneer iemand zelf aangeeft bijvoorbeeld betalingsregelingen te gaan treffen met schuldeisers tellen wij dit niet. Het is wel aannemelijk dat dit ook kosten voorkomt, omdat dit vroegtijdig wordt gesignaleerd en opgepakt. Hoe en of dit terug zal komen in de rapportages en besparingen werken we de komende tijd verder uit.

We willen de komende tijd ook bekijken of een ander middel inzetten wellicht nog helpt om het bereik te vergroten, te denken valt aan telefonisch contact (bellen/appen). Voor bij jongeren is dit wellicht effectiever dan een huisbezoek.

Conclusie

Het project Vroegsignalering schulden zit in de opstartfase en de eerste reacties en resultaten zijn goed. Het aantal signalen neemt toe en de hulp wordt over het algemeen gewaardeerd. We zetten de werkwijze de komende maanden voort, leren van de praktijk en passen waar nodig onze werkwijze aan. Zo ontwikkelen we dit project verder en staan we onze inwoners in een vroeg stadium bij bij financiële problemen.

